

[Ømann.]

at gå i en noget anden retning. Det er jo sådan, at indbegrebet af anskaffelser ikke skulle tillades opdelt i småinventar med den virkning, at totalafskrivning kan ske i anskaffelsesåret. Det typiske eksempel er jo, at man kan købe inventar til et stort og nyt hotel og afskrive dette samlede millioninventar inden for anskaffelsesåret. Det er en urimelighed, og den vil jeg da gerne medvirke til at få ændret.

Se, det siges, at beskæringen af afskrivningsmulighederne påvirker erhvervenes likviditet. Denne likviditetsbeskæring kan dog notorisk først finde sted, når skatterne skal betales, men i øvrigt er der vel noget i det synspunkt, at man ved planlægningen også skæver til afskrivningsmulighederne. Men her er det igen mit synspunkt, at afskrivningsmulighederne og reguleringsmulighederne i øvrigt er så mange og så store, at det ikke eller kun i særdeles specielle tilfælde kan forvolden nogen likviditetsvanskeligheder. Og til den tid, da skatten skal betales, kan der jo være løbet meget vand i stranden.

Mit parti vil naturligvis være med til at se på en fornuftig ordning også af bygningsafskrivningerne og en tilhørende avancebeskatning ved afhændelse af bygninger — det har vi jo hidtil måttet savne — når materialet herom er fremkommet fra det faste afskrivningsudvalg. Og SF vil også godt overveje, hvorledes man på længere sigt kan benytte afskrivningerne som led i en samfundsbetonet og helhedsbetonet erhvervspolitik og planlægning. Men vi mener, at så må befolkningen, som giver denne støtte, også have noget til gengæld, f. eks. i form af arbejderindflydelse på produktionen, indseende med de rette produktive aflønningsformer, med skabelsen af et bedre klima på arbejdspladserne osv. Den her foreslåede formålsløse uddeling af uretfærdige skatteprivilegier kan vi som sagt ikke medvirke til.

Arthur Jacobsen: Ved første behandling af afskrivningsloven den 2. marts blev det fremhævet af flere af ordførerne, at der muligvis fandt misbrug sted af denne lovgivning, og at dette måtte stoppes. Det var vel nærmest førsteårsafskrivningerne på maskiner m. v. samt varelagernedskrivningerne, man havde i tankerne. Udform-

ningen af skattelovgivningen har befolkningens allerstørste interesse. Der findes næppe nogen, der ikke har en forestilling om, hvorledes beskatningen af hans næste rettelig burde være. Der er vel ikke noget så tillokkende som at udsætte den skat, som andre må betale af deres løbende indkomst, for kritik, og det er særligt tillokkende under inflatoriske prisforhold og et højt renteniveau.

Vi har siden 1957, da vi fik den vidtgående afskrivningslov, haft en række gode år for danske erhverv. Loven gav visse muligheder, også for en forkert udnyttelse af den. Afskrivningerne på visse investeringer samt på indkøb af driftsmidler til blandet benyttelse har givet lønmodtagerne en følelse af en udpræget samfundsmæssig forskelsbehandling. Hertil kommer, at når man begrunder afskrivningernes nødvendighed og samfundsmæssige fortrinlighed med, at man ikke gennem skatterne må hæmme den risikobetonede erhvervsvirksomhed, ja, så er det jo nærliggende at rejse problemet om den erhvervsdrivende, der spiser sine reserver op gennem privatforbruget og har et stort forbrug; dette er vanskeligt for mange ikke-erhvervsdrivende at forstå, og det har utvivlsomt skabt mistillid mellem de enkelte befolkningsgrupper.

Venstre og de konservative udtaler i bemærkningerne til et af forslagene, at de erhvervsøkonomiske vilkår er så skærpede, og at de forudsætninger, hvorunder ændringen vedtoges i maj 1967, nu har forrykket sig så tydeligt, at denne lovgivning må tages op til revision.

Det er rigtigt, at vi i dag desværre er i den situation, at store dele af erhvervslivet ikke har likviditet til at udnytte afskrivningsloven på en for samfundet forsvarelig måde. Der må i denne forbindelse sættes et stort spørgsmålstegn ved, om ændringerne i maj 1967 har haft indflydelse herpå; det har de vel næppe. Lad mig henviser til, at Finansieringsinstituttet for Industri og Haandværk for få dage siden offentliggjorde en undersøgelse af 536 virksomheders regnskaber for årene 1964-65, 1965-66 og 1966-67, der viste, at overskudsgraden, der udtrykker forholdet mellem overskud og omsætning, for disse 3 år er henholdsvis 6,9 pct., 6,3 pct. og 5,2 pct., og nedgangen menes fortsat i sidste halvdel af 1967.